

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ALSPSA1050
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Szretykó György
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Oktatás célja:

A szemeszter során, az előadások keretében a hallgatók általános szociológiai ismereteket szerezzenek, megismerjék a szociológia alapfogalmait, módszereit, egyetemes és magyar történetét, főbb területeit. Tisztában legyenek korunk fontosabb társadalmi jelenségeivel és problémáival hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt. Ezen kívül betekintést nyerjenek az egyes témakörök elméleti megközelítési lehetőségeibe és kutatási módszereibe.

A tantárgy tartalmának elsajátítása után a hallgatók:

- képesek a hazai és globális társadalmi és gazdasági folyamatok differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére, az okok és összefüggések felismerésére és megértésére
- képesek átlátni az állami, önkormányzati, vállalkozói és nonprofit szervezetek, intézmények működésének elveit
- képesek együttműködni a helyi társadalom intézményeivel, civil szervezeteivel szociális munkavégzésük során

Tantárgy tartalma:

1. Aszociológia tárgya, funkciói, ágazatai. A szociológia helye a társadalomtudományok rendszerében.
2. Acsalád fogalma, élekciklusai és funkciói.
3. Atársadalmi szerkezet, rétegződés, egyenlőtlenségek. A magyar társadalom szerkezetének alakulása a két világháború közötti időszaktól 1948-ig.
4. Amagyar társadalom szerkezetének változása a szocialista rendszer különböző időszakaiban, egészen a rendszerváltozásig. A rendszerváltozás hatásai. A társadalom szerkezete és egyenlőtlenségek napjainkban.
5. Műveltség, iskolai végzettség, oktatási rendszer. Az oktatási rendszer visszasságai

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ALSPSA1050
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Szretykó György
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Tantárgy tartalma:

Pierre Bourdieu alapján.

6. Amagyar oktatási rendszer fejlődése 1945-től napjainkig.
7. Aszociológia egyetemes történetének elemzése. A szociológia alapítói a klasszikus korszakban.
8. Aklasszikus korszak többi szociológusa. A két világháború közötti szociológusok.
9. Aszociológia irányzatai a II. világháború utáni időszakban.
10. Amagyar szociológia története az 1900-as évek elejétől 1945-ig.
11. Amagyar szociológia története a II. világháború utáni időszaktól napjainkig.
12. Az életmód fogalma, vizsgálati lehetőségei. A magyar társadalom életmódja az 1960-as évektől napjainkig.
13. Adeviáns viselkedés fogalma és fajtái, a devianciával foglalkozó elméletek és tudományos módszerek.
14. Településszociológiai alapfogalmak, a települések osztályozási lehetőségei. Területi egyenlőtlenségek, a településfejlesztési politikai Magyarországon a Kiegyezéstől napjainkig.
15. Anemzet, nemzeti kisebbség, etnikai csoport fogalma. A nacionalizmus, a rasszizmus és az antiszemitizmus sajátosságai. A cigányság helyzete a magyar társadalomban.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás megszerzésének feltételei és a vizsgára bocsátásnak feltételei:

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ALSPSA1050
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Szretykó György
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az előadásokon történő rendszeres és aktív részvétel.

Kötelező irodalom:

Kötelező:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Ajánlott:

Alexander, Jeffrey C.: Szociológiaelmélet a II. világháború után. Balassi Kiadó, Budapest, 1996.

Allport, G. W.: Az előítélet. Gondolat Kiadó, Budapest, 1977.

Andorka Rudolf: Merre tart a magyar társadalom? Antológia Kiadó, Lakitelek, 1996.

Angelusz Róbert: A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2004.

Bourdieu, Pierre: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat Kiadó, Budapest, 1978.

Bukodi Erzsébet: Ki kivel (nem) házasodik? Szociológiai Szemle, 2002/2. sz. 28-58. p.

Felkai Gábor – Némédi Dénes – Somlai Péter (szerk.): Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2005.

Ferge Zsuzsa: Elszabaduló egyenlőtlenségek. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2000.

Giddens, Anthony: Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.

Kemény István – Janky Béla: A cigányok foglalkoztatottságáról és jövedelmi viszonyairól. Esély, 2003/6. sz. 58-72. p.

Kemény István – Janky Béla – Lengyel Gabriella: A magyarországi cigányság 1971-2003. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.

Kolosi Tamás: A terhes babapiskóta. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.

Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.

Ladányi János: Szociális és etnikai konfliktusok. Tanulmányok a piacgazdasági átmenet időszakából (1987-2005). Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2005.

Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk.): A gazdasági élet szociológiája. Aula Kiadó, Budapest, 2003.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Szociológiai alapismeretek
Tárgykód:	ALSPSA1050
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Szretykó György
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	
Tárgy féléves óraszám:	

Kötelező irodalom:

- Pikó Bettina: Egészségszociológia. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2002.
- Spéder Zsolt: A szegénység változó arcai. Tények és értelmezések. Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság – Századvég Kiadó, Budapest, 2002.
- Szalai Erzsébet: Gazdasági elit és társadalom a magyarországi újkapitalizmusban. Aula Kiadó, Budapest, 2001.
- Szelényi Iván: Városi társadalmi egyenlőtlenségek. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.
- Szretykó Gy. (szerk): Az ifjúság helyzete és jövőképe. Adalékok az ifjúságszociológia elemzéséhez. Comenius Bt. Kiadó, Pécs, 2005.
- Szretykó Gy. (szerk): Tömegkultúra és tömegmanipuláció a modern társadalomban. A média- és a művelődésszociológia új aspektusai. Comenius Bt. Kiadó, Pécs, 2005.
- Utasi Ágnes: A bizalom hálója. Mikrotársadalmi kapcsolatok, szolidaritás. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.
- Wessely Anna (szerk.): A kultúra szociológiája. Osiris-Láthatatlan Kollégium, Budapest, 2003.